

MARITTA LINTUNEN

SATA
AURINGON-
KIERTOJA

WSOY

MARITTA
LINTUNEN
SATA
AURINGON-
KIERTOJA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© MARITTA LINTUNEN JA WSOY 2023

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

ISBN 978-951-0-49349-6

PAINETTU EU:SSA

Niille, jotka lähtivät.

Niille, jotka palasivat.

*Hän nosti aurinkolasit suojaksi,
etteivät ihmiset pääse katseillaan kypälöimään
hänen sisäänsä. Läpäyttäen hän eteni olemisenläikästä
toiseen: oli rikkaan kohdalla köyhä,
köyhän rikas, terveeseen hullu,
hullun terve, maalaiselle kaupunkilainen,
kaupunkilaiselle maalainen.*

MATTI PULKKINEN: *Ja pesäpuu itki*

*Olen pysähtynyt kesken lauseen, peruuttanut,
aloittanut uudestaan.*

*Hytkähtänyt nauruun tai nielaissut
pahanolon lohkon syvemmälle rintaani.*

*Yhdessä sekunnissa lauseet ovat lennättäneet
minut milloin muraisiin, valottomiin saniaisnotkelmiin,
milloin pakkasten valkaisemille vaarataivaille.*

*Luistavassa vesikelkassa, haukan siipipankolla,
sammakon selässä, suojalumeen uppoavilla suksilla,
hiekkateiden pölisevissä hevuskärrikaarteissa
ja pääkaupunkiliikenteen kolisevassa hulluudessa
on tuo mies minua sanoillaan kuljetellut.*

SEPPÖ SOTIKOFF

I .

*Ei meistä kukaan osaa lentää
taikka Ruotsiin sukeltaa*

KOKO MATKAN äidin luokse Hisingeniin mietin kuumeisesti, voisinko vielä perua projektin. Ja samalla tiesin, ettei se kävisi päinsä. Freelancerilla ei ole varaa temppeilla, ja Andersin sanoin: olin taustani puolesta »valittu». *Kukaan ei pysty kirjoittamaan siitä aiheesta, kuten sinä. No vaikka kuinka moni. Toki meillä on samanlaisia tarinoita tuhansittain, mutta on vain yksi Monika Salo. Ja vain yhdellä tuhansista on Monikan Salon LAUSE.* Andersia ei hävettänyt käyttää noin läpinäkyvää keinoa – ilmeisesti olin viisikymppisen toimituspäällikön silmissä vain nuori ja liehittelynkipeä blondi. *Vai onko sinulla kalenteri täynnä, hän kysyi kuin ohimennen ja vilkaisi puhelimensa näyttöä. Tokihan meillä on Erik, mutta – joo, se Erikin viimemainen hutijuttu kaiheraa vieläkin mieltäni.*

Göteborgs-Postenissa ei niskuroitu – kaikki Andersin pöydältä tipahtaneet murut olivat tervetulleita. Lupasin miettiä asiaa. *Saat aikaa huomiseen klo 12 asti. Sen jälkeen Erik tarttuu työhön.* Juuri kun olin sulkemassa toimiston oven, Anders muisti vielä: *Ai*

niin, Monika, jutulle on jo päätetty otsikko. »Muuttolintujen maa».

Bussi ylitti Götajoen ja tulimme Hisingenin puolelle. Äiti oli jumittunut asumaan Lundbyhyn, vaikka monet sen ikäiset olivat muuttaneet sieltä jo aikoja sitten muualle, viimeistään lasten vartuttua aikuisiksi. Hän halusi asua edelleen samassa kerrostalossa, johon hän muutti avioeronsa jälkeen. Joskus kiusasin äitiä siitä, että tämä oli uskaltanut siirtymään peräti kilometrin päähän entisestä kodistamme. Jos äiti oli pahalla päällä, hän napautti, että sitä ennen hän muuttikin aikamoisen matkan, eikä sinulla ole asiaan nokan koputtamista – sinulla, jolle kelpaa vain kallis ja minimalistinen keskusta-asuminen pikkuisessa yksiössä, jonka ainoana kalustuksena on Arne Jakobsenin nojatuoli ja nurinpäin käännetty viinipulolaatikko, jonka roolina on esittää pöytää.

Pysäkeiltä sisään kapuavat, sateenvarjojaan kokoi-levat ihmiset tuoksahtivat kevätsateelle, tulppaanikimpuille, kirpeille sipulinvarsille, vastapaistetuille patongeille ja vielä jollekin arkipäivän iskostamalle ominaistuoksulle; väsymykselle ja kyllästyneisyydelle. Vilkaisin tympeissäni muistiinpanolehtiötäni. »Muuttolintujen maa.» Niin surkeasti nimetty juttu.

Sitä ei pelastaisi edes Monika Salon lause. Vain sini-keltainen, huoleton kantaruotsalainen voi luonnehtia maahanmuuttajia Ruotsiin lennähtäneiksi muuttolinnuiksi. Puristin toimistosta kulkeutunutta lyijykynää kädessäni. Andersin kauluspaidasta sojottava kuikeloinen kukonkaula. Naksautin kynän poikki.

Viikon ajan olin penkonut arkistoja ja katsonut dokumentteja. Turha oli Andersin silti odottaa, että hänen sähköpostiinsa kilahtaisi sosiaalipornon täyttämä sukutarina. Siitä huolimatta lähetin äidilleni linkin löytämäni filminpätkään. Halusin kuulla jotain häneltä itseltään, hänen omalla äänellään – vaikka en kirjoittaisi siitä sanaakaan. Soitin bussista äidille ja ilmoitin olevani jo Hisingenin puolella.

– Oletko vilkaissut sitä haastattelua, jonka laitoin sinulle muutama päivä sitten?

Äiti kertoi avaavansa tietokoneen vasta nyt. Siinä oli ollut »jotain vikaa». Huokaisin syvään. Äidillä oli upouusi MacBook Air. Siinä ei todellakaan ollut mitään vikaa.

Mutta hän pelkäsi.

Filmi oli vuodelta 1975. Juuri sinä keväänä koko Sotikoffin perhe – Aili-mummini, ukkini, 14-vuotias

äitini Leena ja hänen 17-vuotias Seppo-veljensä jättivät pienen yläkarjalaisen Loukkuvaaran kirkonkylän ja muuttivat Göteborgiin.

*

Kukapa muu kuin tyttäreni Monika kaivaisi esiin dokumenttiohjelman, jota tehtiin meidän kylällämme sinä keväänä, kun pakkasimme tavaroita ja valvoimme öisin hiljaisina, tuskaisen jännittyneinä, peittoon kääriytyneinä miettien, mikä meitä kaukana Göteborgissa odotti. Pelkäsimme, mutta emme puhuneet pelosta toisillemme. Kuuntelin salaa, kun vanhempani kuiskailivat toisilleen, olivatko he sittenkin tehneet hirveän virheen, olisiko meistä siihen kaikkeen, kestäisimmekö. Aili-äitini laihtui entisestään; vaalea esiliina hänen vyötäisillään roikkui kuin antautumislippu vihollisen edessä, kun hän salavihkaa sormeillen hyvästeli pannut, kattilat ja soikot. Isä muuttui yhä vähäsanaisemmaksi, ja hänen silmiinsä pysähtyi liikumaton, hyhmäinen vesi. Seppo katosi päiväkausiksi isovanhempien luokse ja nukkui heidän piha-aitassaan, vaikka huhtikuiset yöt olivat vielä kuuraisenkylmiä.

Asettelen lukulasit nenälleni, nojaudun eteenpäin.

Sinapinkeltaista. Beigeä. Oliivinvihreää. Oranssia.

Tiukkoja, epämukavan näköisiä akrylylineuleita ja poolokauluspaitoja.

Hiekkateillä viistyneitä, pölyisiä farkkujen lahkeita.

Telkkariruudun kokoisia, paksusankaisia silmä-
laseja.

Ja jokaisen lyhyenkin haastattelutuokion halkaisee ohipärisävä mopo kuin sirkkeli.

Niistä tyypeistä puhuttiin monta viikkoa. Muusta ei puhuttukaan. Kylä kuohahteli. *Oletteko jo kuulleet/ joku oli kuulemma kuullut/ kuulin kun kauppa-autossa kuiskittiin* – että se kalju kameramies ja pitkätukkainen toimittaja, joista paikallislehti kertoi, tulisivat kuvaamaan moneksi viikoksi meidän koululle. Ja että kylältä valittaisiin perhe, jonka elämää seurattaisiin alkukevästä syksyyn asti.

Kuvaaja ja toimittaja asuivat matkustajakodissa linja-autoaseman yläkerrassa. Joku oli nähnyt ne jututtamassa paikallisia keskioluenkittäajia Matka-
huollon baarissa. Pelättiin, että vanhat juopot juuruilisivat kyläläisten asiat rahan, koston tai silkan julkisuuden toivossa. Pelättiin *kaikkea*, niin paha kuin hyvääkkin; me olimme maalaisia, ja toimittaja ja kuvaaja kaukaa Helsingistä. Heillä oli päätösvalta. Ja maalaisuudesta nyt ei vain kerta kaikkiaan saanut

koskaan irti muuta kuin sääliä ja naurunalaisuutta. Luottamus omiin voimiin ja usko tulevaisuuteen – ne oli kuin yhteisestä päätöksestä menetetty. Uutisissa puhuttiin lakkaamatta kehitysalueista. Jo maalaisuudessa olisi ollut tarpeeksi häpeämistä, saati siinä, että koti sijaitsi kehitysalueella. Pienviljelijäisäni puhahdelti synkkänä, kun hän katsoi Itä-Suomesta tehtyjä televisiodokumentteja ja haastatteluja, joissa korostui köyhyys ja toivottomuus. *Pakkoko se on raahata kurjimmat uivottajat tuonne ruuvun taakse koko Suomen kansan pilikattavaksi. Kaikilla repaleiset kumisaappaat ja villapaijat kyynärpäistä puhki. Vähemmälläkin uskottaan, ettei maatalous enää kannata.*

Jokainen kehitysalueen nuori oppi jo varhain kylmän totuuden: jos halusi selviytyä toivottomuudesta ja lamaannuksesta, oli karattava kotiseudulta kaupunkiin heti kun mahdollista.

Fimillä värehtivät koulun päättäjäisjuhlat. Laiskasti veisattu suvirisi ryömii ulos voimistelusalin tuuletusikkunasta kohti Airi Kyllösen Parturi-Kampaa-moa. Pyörätelineeseen sidottu luiseva ajokoira haukkua louskuttaa apeana virren taustalla. Seuraavaksi välähdys koululaisten kesätöiden hausta työvoimatoimistossa. Kurkkua myöten napitettuun kauluspaitaan

pukeutunut toimistovirkailija näyttää yhtä lailla lapselta kuin työnhakijakin; ääni jännityksestä särähtäen hän ilmoittaa: *meillä on tarjolla vain yksi puolipäiväinen kasvitarha-apulaisen paikka ja sehin homma loppuu kesäkuussa.*

Kesäkuussa me Sotikoffit olimme jo Göteborgissa.

Eikä juhannus ollut sinä vuonna läsnä kuin vaimeissa puheissa, laimeana, menetettynä muistona, poissidottavana haavana. Me totuttelimme uusiin, muovisiin keittiöntuoleihimme, huonekalutehtaalta tuoksuviin lastulevysänkyihimme ja pastellinvärisiin vaahtomuovipatioihimme paljasseinäisessä vuokra-asunnossamme. Oj (ruotsalaiset tuntuivat sanovan aina oj!) kuinka *kepeitä* ne olivat verrattuna entisiin kömpelöihin, jo ennen sotia veistettyihin pirttikalustoihin, ja oj, miten *äänettämiä* ne olivat verrattuna kireästi naukuviin, rautaverkkoisiin hetekoihin, jotka seisoivat nyt hiljaisina kylmilleen jätetyssä talossa; jossakin meistä poikkileikatussa aikakaudessa, johon emme voineet enää palata.

Kamera liukuu pitkin Loukkuvaaran kylänraittia, taustalla laulaa alakuloinen Juice. Jalkine-Lipposen sementtiportailla nukkuu auringonläikkään kierähtänyt harmaa kissa. Samassa muistan alennusmyyntikorista löytyneiden viininpunaisten nahkakenkien tuoksun.

Äidin käskystä sovitan niitä Lipposen kaupan takahuoneessa. Kengät ovat suippokärkiset ja epämukavat. Kauppias Lipponen survaisee metallisen kenkälusikan kantapäätäni vasten ja nykii paksuin sormin kengänauhat kiinni. Äiti käskee minun kävellä kokeeksi myymälän puolelle ja takaisin. Kengät puristavat jo ensiaskeleilla niin pahasti, että ohimoitani alkaa särkeä. Nahka antaa aina käytössä periksi, ukko-Lipponen vakuuttaa ja puistaa päätään, kun äiti kysyy seuraavaa kokoa. Lähdemme kaupasta kenkälaatikko kainalossa ja sen syksyn kuljen kouluun varpaat kippurassa ja kantapäät rakoilla. Kevättarkastuksessa koulun terveydenhoitaja toteaa minulla vaivaisenluut molemmissa jaloissa. Se on vanhojen mummojen tauti ja nyt kaikki pilkkaavat minua koulussa, raivoan kotona äidille. Juoksen saunalle ja tungen kengät uuniin. Asettelen halkoja ja tuohenkäppyröitä kenkien peitoksi. Illalla Seppo sytyttää tulen kiukaan alle ja kuulen hänen mainitsevan isälle pahasta hajusta. Ehkä puut olivat kosteita, isä tuumaa, eikä kukaan saa tietää, että viinipunaiset, jäykkänahkaiset kengät leijailevat jo kevyinä nokihiutaleina korkeuksissa, sinimetsäisen vaaran yllä.

Koulunpihan reunamilla, koripallotelineen takana loikoilee ryhmä nuoria. Ensimmäinen kesälomapäivä.

Vaikka suvivirsi on eilen laulettu, puut ovat häthätää hiirenkorvalla. »*Tuometkin, syreeneistä puhumattakaan, ovat vasta nupulla, olemmehan pohjoisessa, ja tänne kehitysalueelle tulee kesäkin jälkijunassa.*» Syreeneistä? Kukaan ei puhunut meillä päin hienostellen syreeneistä. Ne olivat sireenejä.

Työillä on yölliset puolipitkät neuletakit, pojilla kaksi numeroa liian pieni James-farkkuposakka. Kaikilla on leveälahkeiset denimfarkut ja pohjista näkkelivän ohuiksi kuluneet lenkkarit. Kamera siirtyilee hämmentyneistä ja pälyilevistä kasvoista toisiin.

Sitten kuva pysähtyy.

Tietokoneen viereen unohtunut vesilasi kellahattaa kumoon. Kuivaan nopeasti veden paidanhihaani, loput nenäliinaan. Nostan koneen ilmaan ja tarkistan, ettei vesi ole päässyt kastelemaan sitä.

Sydämen ympärille puristuu vanne. Samassa lihas laukeaa hakkaamaan hätäisesti kuin kiriäkseen takaisin menetetyt sekunnit. Kuulen kellon lyövän keittiössä kahta. Monika on täällä viidentoista minuutin kuluttua.

Toimittaja haastattelee pitkähiuksista, vaaleaa, ujonoloista poikaa. Pojalla on kuivunut heinänkorsi sormissaan, hän nyhtää ja pureskelee hermostuneena kortta, nakkaa sen puheensa päätteeksi maahan.

En minä tiijä. Ei minnuu koulunkäynti oikein ennää kiinnosta. Töihin pitäs päästä. Semmosseen, josta saisi palakkaa sen verran, että voisi ostaa kevarin. Loppuajat oisin vappaalla. Pellaisin pingistä, koronaa ja silleen.

Toimittaja ehtii toistaa saman lauseen kolme kertaa: *»Eero Kolehmainen asuu itäsuomalaisessa Loukkuvaaran kirkonkylässä. Hän on yksi haastattemistamme kehitysalueen nuorista.»*

Painan koneen kannen hitaasti kiinni.

Kun Monika tulee omilla avaimillaan sisään, olen jo kattamassa pöytään kahvia ja mikrolämpimiä korvapuusteja. Monikan mukana kantautuu eteiseen vastapuhjenneiden vaahterankukkien tuoksua. Tyttö pysähtyy peilin eteen, poimii kamman eteisenpöydältä ja veteele sillä tottuneesti hiustenlatvat kuriin; vehnänvaaleat, raudalla suoristetut hiukset ovat kostuneet tihkusateessa ja pyrkivät itsepäisesti laineille. Käännyn selin kun ilmoitan, etten ole vielä kukaan ehtinyt katsoa sitä linkkiä. On ollut niin paljon muuta. Ja Aili-mummikin juoksutti eilen minut turhaan hoivakodille (valehtelen), ei sillä mitään asiaa ollut, saisivat hoitajat jo oppia, ettei joka risauksesta pidä perään soitella. Mummi on unohtanut jo kaikki ruot-

sin kielen sanat. Ja suomea osaava hoitaja on sairauslomalla. Oli taas väärinymmärryksiä. Eikä kukaan näytä tajuavan, että minä olen työssäkäyvä ihminen ja aikani on kortilla. (Tämäkään ei ole totta – Monika ei vielä tiedä, että teen omasta pyynnöstäni kukka-kaupassa enää pelkkiä iltavuoroja.)

Arvaan, että Monika on piipahtanut olohuoneessa ja avannut koneen. Mutta tyttö on viisas, ei sano mitään. Hän vilkaisee minua salaviihkaa, tekee pikaisen arvion mielessään, istahtaa keittiönpöydän ääreen, nappaa korvapuustin suuhunsa ja alkaa hölpöttää Oscarista, Oscarin vanhemmista ja nauraa taas, miten vaikeaa on välillä tajuta, kuinka ruotsalainen hän on verrattuna minuun, mutta niin suomalainen verrattuna Oscarin vanhempiin.

– Entä Oscar, kysyn.

– No Oscariin nähden olen sekä että. Kun olen ihana ja kaunis, olen ruotsalainen. Kun kiroan ja suutun, olen kuulemma finne.

Normaalisti naurahtaisin, mutta nyt vain tuijotan hajamielisenä pöytäliinan kukkakuvioita. Hätkähdän, kun Monika kertoo laittaneensa meilin Sepolle.

– Mä pyysin sitä muistelemaan. Että jos vaikka kirjoittaisi muistiin jotain niiltä vuosilta. Enohan oli

jotain seitsemäntoista silloin, eikö? Sen ikäiselle asiat jo jäävät mieleen aika hyvin.

Ohimoita kivistää, verenpaine on kohonnut.

– En tiedä haluaako Seppo välttämättä kaivella niitä vuosia. Ja muistaako se edes mitään muistamisen arvoista.

Monika pyyhkäisee huulipunan serviettiin ja sanoo tiukalla äänellä:

– Kaikki muistikuvat ovat tärkeitä! Ja paskat siitä Göteborgs-Postenin *ensin elämä oli surkeaa, mutta sitten päästiin Ruotsiin* -jutusta! Haluan tietää oman itseni vuoksi!

Nyt minua jo hymyilyttää – aina kun Monika hermostuu ja kiihtyy, kuulen hänessä kaiun nuoresta, kiivaasta Leenasta. Monika on aina ollut vahvatahtoinen eikä hän häpeä taustaansa. Omasta halustaan hän puhuu minulle suomea, isänsä kanssa ruotsia.

– Älä kuitenkaan painosta Seppoa. Minähän sain täällä kavereita pian, kun olin villi ja huimapäinen, ja aloin oppia sitä mukaa kieltäkin. Mutta Sepolle muutto oli vaikeaa.

Monika ottaa toisenkin kanelilta ja sokerivoilta maistuvan vehnäsen ja hotkaisee sen kolmella suupalalla. Hänen ei ole koskaan tarvinnut miettiä lihomisia

eikä itkeä naamanäppyjen vuoksi. Tytön tultua teini-ikään hänen isänsä tuumasi, että »meillähän on ihan Ruotsiin sopiva tyyppi; ei suomalaista pottunokkaa, pitkät raajat, hoikka vartalo ja hyvä itsetunto». Mistä lie kauneusgeeninsä saanutkin, puhahdin happamana. Ilmeisesti Jannen Pohjanlahden vesien puhdistamasta vaasalaisesta suvusta, josta osa oli suomenruotsalaisia kalastajia. Rajakarjalaisilla Sotikoffeilla oli tumma, karhea takiaistukka, itsepäinen pystynenä ja raskas hirvenhiihtäjien luusto, ja minä olin Sotikoffien täysverinen mannekiini.

– Enohan ei suinkaan ole tyhmä, Monika toteaa ja nyppäisee liinalle pudonneen raesokerimurun suuhunsa. – Se olisi voinut pärjätä täällä loistavasti.

Vilkaisen vaistomaisesti kirjahyllyäni, jonka kirjat ovat kaikki lahjoja veljeltäni. Seppo on lukenut varmasti enemmän kuin me muut yhteensä. Lukemisharrastus alkoi jo ennen kansakoulua ja myöhemmin siitä tuli veljelle elämänsisältö. Tai korvike. Siitäkään en ole koskaan hänen kanssaan puhunut – miksi piti lukea niin paljon.

Monika huuhtoo kupin, laskee hanasta kylmää vettä ja purskuttaa hampaansa, jottei kahvi tummenna niitä. Se on ollut hänen tapansa teinivuosista

asti. Valkeanhohtavat, tasariviset hampaat ovat hänen ylpeytensä. Mamma, också mina tänder kommer från Vasa, sade pappa, Monika uhitteli teininä, kun halusi härnätä minua ja Jannea. Häntä vain nauratti, kun saimme aikaan tulisen riidan mikä-periytyy-mistäkin-aiheesta. Jannen mielestä minulla oli heikko itäsuomalainen itsetunto. Lauluäänen Monika on sentään perinyt Sotikoffeilta, totesin kuultuani Salon perheen epävireistä koilotusta Suomi-seuran yhteislaulutilaisuuksissa.

– Entä Janne? Etkö pyydä isääsi muistelemaan?

– Isä ja Tina ovat nyt Espanjassa, en muista milloin palaavat.

Jannen perhe muutti viikkoa myöhemmin meidän jälkeemme Göteborgiin. Janne oli minua vuotta vanhempi, ja meidän isämme olivat Volvolla töissä samalla osastolla. Aili-äitini oli tehnyt ikänsä maatalon töitä ja auttanut lisätienestiä saadakseen koulun keittolan emäntää. Hän sai heti paikan Volvon työmaaruokalasta, ensin tiskaajana, myöhemmin ruuista vastaavana emäntänä. Jannen äiti puolestaan oli perinyt pienen summan rahaa ja hän pääsi osakkaaksi kukkakauppaan. Hänen kauttaan minä sain myöhemmin floristin oppisopimuspaikan kaupasta. Niin meistä ja

Saloista tuli perhetutut, ja minusta ja Jannesta seurusteleva pari. Jannen äiti alkoi kutsua poikaansa Janiksi, kun kävi ilmi, että poikaa kiusattiin koulussa. Hänet laitettiin ruotsin kielen erikoiskurssille, ja vähitellen kiusaaminen laantui. Mutta minä kutsuin häntä edelleen Janneksi, äidin suureksi ärsytykseksi. Riitojenkin uhalla pidin pääni; olin alkanut seurustella Vaasasta muuttaneen Janne Salon kanssa, päästänyt Janne Salon sänkyyni, enkä suostuisi menemään kihloihin *Jan* Salon kanssa. Sinä olet minulle Janne, aina ja iankaikkisesti, ilmoitin kylmästi, kun Janne riitoja välteläkseen pyysi minua taipumaan äitinsä tahtoon. Jälkeenpäin olen miettinyt, oliko kaiken ehdottomuuden pohjalla jokin nimeämätön ikävä. Sama tunne riepotti minua aina kun tulimme Suomeen kesälomiksi.

Monika vastaa puheluun ja sujauttaa sitten puhelimen olkalaukkuunsa.

– Töitä, hän sanoo irvistäen. Teen kaupunkilehden haastattelun katusoittajien arjesta. Jutellaan lisää, kunhan – olet katsonut filmin loppuun.

Hän vilkaisee minua varovaisen tutkivasti ja ilmoittaa:

– Ensi kesänä voisin muuten käväistä pitkästä aikaa Suomessa.

Kaikki on tuttua ja ennallaan, mutta samalla vierasta ja katoamaisillaan.

KEVÄÄLLÄ 1975 Sotikoffien nelihenkinen perhe muuttaa Loukkuvaaralta Göteborgiin. Teini-ikäinen Leena rakastuu uuteen kotimaahan, mutta veli Seppo ei sopeudu vaan jää kesälomareissulla vanhalle kotitalalle Ylä-Karjalaan. Kun tuleva esikoiskirjailija Matti Pulkkinen muuttaa naapuriksi, Seppo huomaa saaneensa sielunkumppanin.

Vuosikymmeniä myöhemmin Göteborgs-Postenin nuori toimittaja Monika löytää Loukkuvaaralla kuvatun arkistofilmin ja kyselee äidiltään Leenalta kiusallisia kysymyksiä. Kuka on Eero, jota haastatellaan nauhalla, ja mitä hänelle tapahtui? Mitä salaisuutta Leena peittelee?

Sata auringonkiertoa tulkitsee harvinaisen väkevästi ja psykologisella tarkkuudella maastamuuton vuosia ja henkisiä vaikutuksia. Autioituvalla 1970-luvun kehitysalueella kotiseutuidentiteetti nakertaa itseluottamusta ja valoisampi huominen nousee lännestä.

Kannen suunnittelu:
Mika Wist

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-49349-6